

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN!

A Fővárosi Ítéltábla dr. Pongrácz Tibor ügyvéd (címe) által képviselt felperes neve (felperes címe) felperesnek, ...jogtanácsos által képviselt alperes neve (alperes címe) alperes ellen, személyhez fűződő jog megsértése miatt indított perében, a Fővárosi Bíróság 2007. április 19. napján meghozott, 27.P.22.448/2006/12. számú ítélete ellen a felperes részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán, meghozta a következő

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét részben megváltoztatja és azt állapítja meg, hogy az alperes által kiadott ... című lap ...-i számában, valamint annak on-line változatában „felperes neve ...” című cikkben annak valótlan állításával, hogy felperes neve felperes a budapesti ... korábban fegyelmivel leváltott igazgatója, az alperes megsértette a felperes jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogát. Kötelezi az alperest, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követő nyolc napon belül azonos helyen és betűszedéssel elégtételadásként tegye közzé a ... című lap nyomtatott és interneten megjelenő számában az ítélet jogsértést megállapító rendelkezését és egyúttal kérjen elnézést a felperestől, valamint a cikk internetes változatából a jogsértő közlést távolítsa el. Az alperest a további jogsértéstől eltiltja.

Egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét a per főtárgya tekintetében helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 180.000 (száznyolcvanezer) forint együttes első- és másodfokú perköltséget, valamint a Magyar Államnak külön felhívásra 226.000 (kétszáz-huszonhatezer) forint kereseti, fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket. Kötelezi az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 26.000 (huszonhatezer) forint kereseti, fellebbezési és csatlakozó fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s:

A felperes kereseti kérelmében annak megállapítását kérte, hogy az alperes az általa kiadott ... című lap ...-i számában megjelent „felperes neve ...” és a ...-i számában közzétett „...” című cikkekben közzétettekkel megsértette jóhírnévhez és becsülethez, emberi méltósághoz fűződő személyiségi jogát. Kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a jogsértés abbahagyására, és tiltsa el a további jogsértéstől. Arra is kérte kötelezni az alperest, hogy saját költségére a jogsértések elkövetésével azonos módon adjon elégtételt. A jogsértések miatt 2 millió Ft nem vagyoni kártérítés megfizetésében kérte marasztalni az alperest, és 4 millió Ft közérdekű bírság kiszabását indítványozta.

Az alperes a kereset elutasítását kérte. Elismerte, hogy a ...ban viselt tisztségre és annak megszűnésére vonatkozóan téves állítást tartalmazott az írás, azonban ennek a tévedésnek a súlya álláspontja szerint nem jelentős. A többi sérelmezett kijelentés valóságtartalma pedig igazolható az eljárásban.

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az alperes megsértette a felperes jóhírneve és becsülete védelméhez fűződő személyiségi jogát azzal, hogy a kiadásában megjelent ... -i és ...-i számában (mind a nyomtatott, mind az interneten megjelent lapban) „felperes neve ...”, illetve „...” című cikkeiben valótlanul állította, hogy gazdasági hiányosságok miatt fegyelmmel távolították el a ... főigazgatói székéből, - s a ...-i cikk szerint a ... éléről is - a felperest (felperes nevet), ezért kötelezte az alperesi kiadót, hogy az ítélet jogerőre emelkedését követően közölje lapjában (mind nyomtatott, mind interneten megjelenő számában) 8 napon belül azonos helyen és betűszedéssel az ítélet rendelkező részét, valamint kérjen ezúton elnézést a felperestől az okozott jogsérelemért, és a további jogsértéstől az alperest eltiltotta.

Ezt meghaladóan elutasította a keresetet és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 100.000 Ft eljárási illetéket, az alperesnek pedig 15 napon belül 30.000 Ft perköltséget. Kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a Magyar Államnak külön felhívásra 20.000 Ft eljárási illetéket.

Az ítélet indokolásában az elsőfokú bíróság kiemelte, hogy a keresettel érintett bírálatra a felperes személyének górcső alá vételére az alperesi cikkírónak joga van a felperes, mint leendő ... szakpolitikusi tevékenysége értékelése körében, és ezt a felperes túrni köteles. Rámutatott, hogy a felperes, a kisebb kormánypárt vezető politikusa, minisztere volt, a cikk megjelenésekor az ... várományosa, és mint ilyen közszereplő, a bírálatnak ki volt téve, ebben a körben nagyobb tűrőképességgel kell rendelkeznie, mint egy átlagpolgárnak.

A bukott ... igazgató kijelentés tekintetében azt állapította meg, hogy az értékítélet, bírálathoz, nem minden ok nélkül, a logikai szabályaival szembe helyezkedő tartalmú közlést fogalmazott meg egy ...i vezetői megbízatás visszavonásáról, ezért a felperes ezzel kapcsolatos igénye nem alapos. A ... és a ... éléről gazdasági

visszaélések miatt történt fegyelmivel való eltávolítás állítása körében ténykérdés, hogy a felperes nem volt a ... főigazgatója, ezért ebből a pozícióból való eltávolítására vonatkozó valótlan tartalmú kijelentés jogsértő és nem csekély tárgyi súlyú, arra is tekintettel, hogy egy leendő szakpolitikus politikai életrajzáról van szó, amelyben ilyen tárgyi tévedés nem engedhető meg, mivel az társadalmi elfogadottságát befolyásolhatja, ugyanis arra utal, hogy már két ... éléről is el kellett távolítani gazdasági visszaélések miatt. Ugyanígy megalapozta a keresetet a ... éléről történt eltávolításról szóló rész is, mivel nem teljes mértékben azonos tartalmú a felperes által csatolt dokumentációval. A tulajdonosi döntés nem azonos súlyában és jogi természetét illetően a cikkben utalt büntetéssel, így nem a valóságnak megfelelő volt az alperesi közlés.

Nem találta alaposnak az elsőfokú bíróság a felperesnek a ... elnöki panaszra indult etikai bizottsági eljárásáról közöltek tekintetében előterjesztett keresetét, mivel az nem tüntette fel a felperes személyét hamis színben, annak elhallgatásával, hogy a panaszra a felperest nem marasztalták el, mert az etikai bizottsági eljárás felemlegetésének oka nyilvánvalóan az volt, hogy a felperes és a ..., valamint az általa megjelenített ...társadalom közti konfliktusra felhívja a figyelmet, ez pedig ténykérdés. Az elsőfokú bíróság arra nem látott okot, hogy a Legfelsőbb Bíróság PK 14. számú állásfoglalásának analóg alkalmazásával a felperes ellen indult eljárás eredményéről nem tájékoztató alperessel erre hivatkozással közöltesse az el nem marasztalás tényét, mert a felperes társadalmi megítélése vonatkozásában ennek nincs jelentősége.

A jogsértés megállapítása körében objektív szankcióként rendelkezett a jogsértéstől való eltiltásról. Az internetről való eltüntetés azonban nem találta megítélhető igénynek, mert ez a sajtószabadságba történő beavatkozást jelentené azzal, hogy utólagosan meg nem történtté tenne a bíróság egy alperesi cikket.

A felperes a reparáció keretében csak a ... elnök etikai panaszával kapcsolatban kérte a való tények közlését, ez a kereset azonban nem volt alapos.

Mindezekkel összhangban rendelkezett megfelelő elégtétel nyújtásáról, sajnálkozás kifejezésre juttatása mellett, egyéb igényét pedig elutasította. A nem vagyoni kártérítési igényt sem ítélte alaposnak. Utalt arra, hogy a felperesnek, mint politikai pályára lépő szakpolitikusnak tisztában kellett lennie azzal, hogy élete korábbi, a nyilvánosság előtt zajló részeit is vizsgálja majd a sajtó a közvélemény széleskörű tájékoztatása érdekében. Ehhez hozzátartozik a felperes korábbi ...ának vezető posztjáról történt eltávolításáról való tájékoztatás, valamint a felperesnek, mint leendő vezető ...politikusnak a ... elnökkel, illetve az ... szervezettel való konfliktusáról való tájékoztatás. Megítélése szerint a jogsértés nem volt olyan fokú, hogy a közvéleményben a felperesről kialakult képet tartósan megingathassa, társadalmi megbecsültségét hátrányosan befolyásolja. A közérdekű bíróságban való marasztalásra való igényt is elutasította.

A perköltségről a Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes terjesztett elő fellebbezést, amelyben annak megváltoztatását kérte a keresetnek megfelelően. Álláspontja szerint tévedett az elsőfokú bíróság a tényállás megítélésében, a „bukott ...igazgató” ténymegállapítást

illetően, illetve a fegyelmi eljárás tárgyában az eljárás megszüntetésének elhallgatása tekintetében is. A nem vagyoni kártérítés körében pedig figyelmen kívül hagyta a Legfelsőbb Bíróság által kialakított gyakorlatot.

Álláspontja szerint a „...igazgatóként megbuktam” szóösszetétel tényközlés, nem értékítélet.

A fegyelmi eljárás alaptalan volt, az ezzel kapcsolatos per jelenleg is folyamatban van, és szintén folyik az eljárás a bizalommegvonás tárgyában. Mindezek alapján a valótlan tényközléssel az alperes megsértette a felperes jóhírnevét. A kifogásolt alperesi tényközlés a cikk azon megállapításain alapszik, amelyeket az elsőfokú bíróság is jogsértőnek talált. Utalt ebben a körben a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalására. Az etikai eljárás megindításáról szóló közlés az olvasók számára azt jelenti, hogy az arra hivatott szerv vagy személy megítélése szerint az eljárás alá vont megszegett egy szabályt. Az etikai eljárás kezdeményezése arra utal, hogy az ... legfőbb érdekvédelmi szervezete szükségesnek találta az eljárás megindítását, így a közlés okszerűen negatív. Azzal, hogy az alperes elhallgatta az eljárás szankció alkalmazása nélküli megszüntetésének tényét, a felperes ellen indított etikai eljárás egészét hamis színben tüntette fel, személyének megítélése szempontjából jelentős tény elhallgatott.

A valóságnak meg nem felelő tényközlés internetről való eltávolítása a felperes szerint nem jelentheti a sajtószabadság sérelmét. A jogsértő cikk internetről való eltávolítása megfelel a Ptk. 84. § (1) bekezdése d) pontjának. Mivel a cikk jelenleg is olvasható az interneten a jogsértés folyamatosan megvalósul.

Nem vagyoni kártérítési igénye tekintetében hivatkozott arra, hogy a közszereplők esetében a bírói gyakorlat köztudomású tényként kezeli a károsodás bekövetkeztét, és indokoltnak tartja a nem vagyoni kártérítést. Előadta, hogy az alperes közlése nem csak általános megítélését befolyásolta hátrányosan, hanem az ...társadalmon belüli megítélését is, és nehézséget okozott miniszteri pályáján.

Az alperes csatlakozó fellebbezést nyújtott be, amelyben az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérte. Előadta, hogy nem vitásan téves adatként közölték, amikor a felperes személyét összefüggésbe hozták a ...zal, azonban ez nem befolyásolja érdemben a felperes személyének társadalmi megítélését, közszereplőként történő minősítését.

A ...ból történt eltávolításról közöltek megfeleltek a valóságnak. Az indokolás az intézmény gazdálkodására hivatkozott, a felmentést fegyelmi eljárás előzte meg, amelyben a felperes főigazgatóként írásbeli megrovást kapott. A felperes személyének társadalmi megítélését nem befolyásolja érdemben az a különbség, hogy a ténylegesen gazdasági hiányosságok miatt indított fegyelmi eljárásban a marasztalás „csak” megrovás volt. Utalt a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalása alapján arra, hogy a közlés az átlagolvasó számára milyen tartalmat hordozott.

A felperes fellebbezése és az alperes csatlakozó fellebbezése részben megalapozott.

Az elsőfokú bíróság a lefolytatott bizonyítási eljárás alapján helyesen állapította meg a tényállást, arra alapított jogi következtetésével és érdemi döntésével a Fővárosi Ítéltábla is nagyrészt egyetértett a következők szerint.

Az elsőfokú bíróság a jogvita elbírálásához szükséges valamennyi jogszabályi rendelkezést és legfelsőbb bírósági kollégiumi állásfoglalást ismertette ítélete indokolásában, ezért a másodfokú bíróság csupán visszautal ezen jogszabályi rendelkezésekre.

A becsület és emberi méltóság védelméhez fűződő személyiségi jog védelmét a Ptk. 76. §-a, míg a jóhírnév védelméhez fűződő személyiségi jogot a Ptk. 78. § (1) és (2) bekezdése biztosítja.

Hangsúlyozza a másodfokú bíróság, hogy a Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának megfelelően - amely személyhez fűződő jogi igények előterjesztése esetén is irányadó - a kifogásolt sajtóközleményt a maga egészében kell vizsgálni, és a közlemény egymással összetartozó részeit összefüggésükben kell értékelni, figyelemmel kell lenni ennek során a társadalmilag kialakult közfelfogásra. A jogosult személyének megítélése szempontjából közömbös részletek, pontatlanságok vagy lényegtelen tévedések pedig nem adnak alapot a jogsértés megállapítására.

Abban az esetben, ha a sajtóközleményben közzétettek objektíve megfelelnek a valóságnak, a jogsértés megállapítására nem kerülhet sor.

A ...-i cikkben közzétettek közül azt sérelmezte a felperes, hogy a budapesti ... korábban fegyelmivel leváltott igazgatójaként jelölte meg, holott a ...ban korábban nem dolgozott, és nem volt annak igazgatója. Az alperes az elsőfokú eljárás során úgy nyilatkozott, hogy a kereset elutasítását ezen téves állítás körében nem kéri, bár a tévedésnek a súlya nem volt jelentős. Így tehát a közlés nem vitásan valótlan tartalmat hordozott. A másodfokú bíróság egyetértett az elsőfokú bírósággal abban, hogy az állítás egyben sértő jellegű is, mivel azzal - a cikk további részében közöltekre figyelemmel - lényegében azt fogalmazta meg az alperes, hogy két ... vezető pozíciójából is fegyelmivel távolították el a felperest, ez pedig nyilvánvaló módon kihatással van a felperes személyének társadalmi megítélésére, ezért a jogsértés megállapítására alapot adó közlésről van szó.

A ... éléről történt eltávolításról közöltek vonatkozásában a másodfokú bíróság nem osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját az alábbiak miatt.

A lefolytatott bizonyítási eljárás alapján tényként volt megállapítható, hogy a felperes ellen fegyelmi eljárás indult, amelynek során megrovásban részesült. Ezt követően olyan tulajdonosi döntés született, amelyben a bizalmat megvonták a felperestől. Az Egészségügyi Bizottság határozata szerint a fegyelmi büntetés kiszabásán

túlmenően a beszámoló el nem fogadása fejezi ki a főigazgató munkájáról a tulajdonosi véleményt. A határozat szerint ezek együttesen vezettek a vezetői beosztásból való visszavonáshoz.

Mindezek alapján megállapítható, hogy a döntés hátterében, annak indokaként szerepelt a fegyelmi eljárás és annak eredménye is. A fegyelmi eljárás lefolytatására és a fegyelmi büntetés kiszabására közbeszerzéssel kapcsolatos hiányosságok vezettek. Mindezekre figyelemmel nem nélkülözött minden valóság alapot az a cikkbeli állítás, hogy gazdasági visszaélések miatt fegyelmissel került sor az eltávolításra. A másodfokú bíróság álláspontja szerint a felperes személyének megítélése szempontjából a Legfelsőbb Bíróság személyiségi jogi perekben is alkalmazandó PK 12. számú állásfoglalása szerinti közömbös tévedésnek, lényegtelen pontatlanságnak tekinthető az, hogy fegyelmissel távolították-e el a főigazgatói tisztségből, vagy pedig a tulajdonos a bizalmat azért vonta meg, mert egyrészt a fegyelmi eljárásra sor került, másrészt pedig a felperes beszámolóját nem fogadták el.

Az is megállapítható volt, hogy a fegyelmiről és a vezetői megbízás visszavonásáról közöltek megfeleltek az ügyek akkori állásának, a felperes előadása szerint ugyanis még jelenleg is folyamatban vannak az ezekkel kapcsolatos eljárások.

A fentiekre tekintettel a jogsértés megállapítását ebben a körben a másodfokú bíróság mellőzte.

A „bukott ...igazgató” közléssel kapcsolatosan helyesen foglalt állást az elsőfokú bíróság abban, hogy nem tényállításról, hanem olyan kritikáról, következtetés megfogalmazásáról van szó, amelyre alapot adott a felperes megbízatásának visszavonása, maga a vélemény pedig olyan megalázó, lealacsonyító jelleget nem hordozott, amely a felperes becsületének, emberi méltóságának megsértése megállapítására okot adott volna.

Az etikai bizottsági eljárással összefüggésben érvényesített felperesi igény körében is egyetértett a másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság álláspontjával. A Legfelsőbb Bíróság PK 12. számú állásfoglalásának megfelelően a közlést szövegösszefüggésében értékelve megállapítható volt, hogy az etikai eljárás kezdeményezése, illetve maga az eljárás a felperessel szemben megfogalmazott kritikák okaként szerepelt. Az eljárás megemlézésére arra tekintettel került sor, hogy milyen körülmények között merült fel a felperes neve a korábbiakban, az ...társadalom és a felperes között kialakult helyzetnek milyen előzményei voltak. Így tehát az alperesi cikk nem az etikai eljárásról tudósított, hanem a felperes személyével kapcsolatos aggályok okára utalt. Erre figyelemmel pedig a felperesi igény nem volt megalapozott.

Az objektív jogkövetkezmények között a jogsértő cikkek internetről való eltávolítása tekintetében a másodfokú bíróság a felperes igényét részben alaposnak ítélte a cikkekkel kapcsolatban. Az egész cikk eltávolítására vonatkozó kérelem valóban megalapozatlan és a jogsértés megállapítása ellenére is szükségtelen, mivel a cikk egésze nem minősül jogsértőnek, azonban annak jogsértő jellegétől való megfosztása - objektív jogkövetkezményként - mindenképpen indokolt és

végrehajtható is. Ezért a Ptk. 84. § (1) bekezdése d) pontjának megfelelően arról rendelkezett a másodfokú bíróság, hogy az alperes az internetes változatból távolítsa el a jogsértő közlést.

A nem vagyoni kártérítés körében kiemelendő, hogy a jogsértés megállapítása önmagában nem alapozza meg a nem vagyoni kártérítési igényt, az igényt érvényesítőnek a jogsértésen túlmenően ténylegesen felmerült hátrányát, kárát is elő kell adnia, illetve bizonyítania kell, és nem mellőzhető az okozati összefüggés megalapozottságának alátámasztása sem. Helyesen utalt arra az elsőfokú bíróság, hogy egy politikai közszereplőnek számolnia kell azzal, hogy a sajtó korábbi szakmai életútját, tevékenységét vizsgálat tárgyává teszi és azzal kapcsolatosan kritikát fejt ki.

A felperes kérelmében arra hivatkozott, hogy a jogsértő közlések általános társadalmi és az ... körében kialakult megítélését negatívan befolyásolták, miniszteri pályáján nehézséget okozott. Ennek alátámasztására azonban semmilyen bizonyítási indítványt nem terjesztett elő.

A fellebbezés folytán a másodfokú bíróság csupán a felperes ... éléről való eltávolításáról közöltek ítélt jogsértőnek, ez azonban nem tekinthető olyan súlyúnak, amely a felperes akár általános társadalmi, akár az ...társadalmon belüli megítélését hátrányosan befolyásolná. Ugyanakkor az megállapítható volt, hogy a cikkek közzététele a felperes szakmai karrierjét nem befolyásolta hátrányosan, hiszen ezt követően került sor miniszteri kinevezésére. Ennek megfelelően a nem vagyoni kártérítés megfizetésére irányuló kereset nem volt megalapozott.

Erre tekintettel a Ptk. 84. § (2) bekezdése alapján - a törvényi feltételek hiányában - a közérdekű bírság kiszabására sem kerülhetett sor.

A fentiek alapján a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdésének megfelelően részben megváltoztatta.

A másodfokú bíróság a fellebbezési eljárásban felmerült költségről a Pp. 239. §-án keresztül érvényesülő Pp. 81. § (1) bekezdése szerint határozott, figyelemmel a 6/1986. (VI. 26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdésére, és a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. §-ában foglaltakra.

Budapest, 2007. november 27.

Kizmanné dr. Oszkó Marianne s. k.
a tanács elnöke

Böszörményiné dr. Kovács Katalin s. k. . Győriné dr. Maurer Amália s. k.
előadó bíró bíró

A kiadmány hiteléül:
tisztviselő